Unitat 1 · Comprendre la conducta humana

Resum · Llibre de l'alumnat, pàgs. 9–26

La **conducta** és el que fem i es pot observar; darrere hi ha processos interns que no es veuen. Per estudiar-la es descriu, s'explica i es prediu, amb **hipòtesis** que es posen a prova amb dades; una etiqueta no explica res. La **psicologia** mira la persona, l'**antropologia** la cultura i la **sociologia** la societat i el grup: un mateix fet s'entén millor amb les tres. Tota conducta passa pel sistema nerviós: les **neurones** es comuniquen a la sinapsi, el sistema central integra i el perifèric connecta amb el cos, i la **plasticitat cerebral** permet que les xarxes canviïn amb la pràctica. La biologia explica mecanismes, no el contingut de cada decisió, i no recolza mites com el del 10 % o els estils d'aprenentatge. El que s'hereta i el que s'aprèn actuen alhora; aprenem de manera formal, no formal i informal, i la **cultura** s'aprèn i es comparteix. Comparar cultures exigeix evitar l'**etnocentrisme**. Decidim amb **racionalitat limitada**: amb poc temps, poca informació i atenció limitada fem servir dreceres i busquem una opció suficient; no tota desviació del model ideal és un error. Un **sistema d'IA** treballa amb patrons de les dades que rep; no té accés al que no hi és ni a les intencions de ningú: pot sonar segur i equivocar-se, la seva resposta no és una prova i qui l'usa decideix què en fa.

Estudiar la conducta

- Descriure, explicar, predir
- Hipòtesis amb dades, no etiquetes
- Tres mirades: persona, cultura, societat

Bases biològiques

- Neurona i sinapsi
- Sistema nerviós central i perifèric
- Plasticitat, sense neuromites

Herència i cultura

- Herència i ambient alhora
- Aprenentatge formal, no formal, informal
- Cultura apresa i compartida
- Etnocentrisme i relativisme cultural

Decidir amb límits

- Model racional i *homo oeconomicus*
- Racionalitat limitada i heurístics
- Decisió ideal i decisió viable

Persones i sistemes d'IA

- Predictius, de recomanació, generatius
- Dades que rep, no intencions
- Sonar segur no és una prova

ON S'EXPLICA AL LLIBRE

- **1.1** Estudiar la conducta · 11–12
- **1.2** Tres mirades · 12–14
- **1.3** Cervell i conducta · 14–16
- **1.4** Heretat i après · 16–18
- **1.5** Decidir amb límits · 18–20
- **1.6** Persones i sistemes d'IA · 20

Material complementari del llibre de l'alumnat. Les persones, empreses i situacions dels casos són fictícies, tret que s'indiqui una altra cosa.